

АУДИТТИН ЭЛ АРАЛЫК СТАНДАРТЫ 710
САЛЫШТЫРМАЛУУ МААЛЫМАТ - САЛЫШТЫРЫЛУУЧУ
КӨРСӨТКҮЧТӨР ЖАНА САЛЫШТЫРМА ФИНАНСЫЛЫК
ОТЧЁТТУУЛУК

(2009-жылдын 15-декабрында же ушул күндөн кийин башталган мезгилдер
үчүн финансылык отчеттуулуктун аудитине карата күчүнө кирет)

МАЗМУНУ

Пункттар

Киришүү

Ушул стандартты колдонуу чөйрөсү	1
Салыштырмалуу маалыматтын мүнөзү	2-3
Күчүнө кирүү күнү.....	4
Максааттары	5
Аныктамалар	6

Талаптар

Аудитордук жол-жоболор.....	7-9
Аудитордук корутундуну түзүү	10-19

Пайдалануу боюнча колдонмо жана башка түшүндүрмө материал

Аудитордук жол-жоболор.....	A1
Аудитордук корутундуну түзүү	A2-A13

Тиркеме. Аудитордук корутундунун мисалдары

Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 710 «Салыштырмалуу маалымат – салыштырылуучу көрсөткүчтөр жана салыштырма финансылык отчеттуулук» АЭС 200 «Көз карандысыз аудитордун негизги максаттары жана Аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык аудитти жүргүзүү» менен биргеликте каралышы керек.

Киришүү

Ушул стандартты колдонуу чөйрөсү

1. Ушул Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) финансылык отчеттуулуктун аудитинде салыштырмалуу маалыматка байланыштуу аудитордун милдеттерин белгилейт. Эгерде финансылык отчеттуулуктун аудити мурунку мезгилге карата жүргүзүлбөсө же мурунку аудитор тарабынан жүргүзүлгөн болсо, АЭС 510¹ дин талаптары жана көрсөтмөлөрү мезгилдин башталышына карата калдыктарга да колдонулат.

Салыштырмалуу маалыматтын мүнөзү

2. Ишкананын финансылык отчеттуулугунда берилген салыштырмалуу маалыматтын мүнөзү финансылык отчеттуулукту даярдоо концепциясынын талаптарына жараша болот. Мындай салыштырма маалыматтарга карата корутунду түзүү боюнча аудитордун жоопкерчилигине эң кеңири таралган эки ыкма бар: салыштырылуучу көрсөткүчтөрдү кароо жана салыштырма финансылык отчеттуулукту кароо. Белгилүү бир ыкманы колдонуу көбүнчө мыйзам же ченемдик актылар менен белгиленет, бирок тапшырманын шарттары менен да аныкталышы мүмкүн.
3. Аудитордук корутунду даярдоо жагынан алып караганда бул ыкмалардын ортосундагы принципиалдуу айырмачылыктар төмөнкүлөр:
 - (a) Салыштырылуучу көрсөткүчтөрдү кароодо аудитордун финансылык отчеттуулук боюнча корутундусу учурдагы мезгилге гана тиешелүү болот;
 - (b) салыштырма финансылык отчеттуулукту кароодо аудитордун корутундусу финансылык отчеттуулук берилген мезгилдердин ар бирине тиешелүү.

Ушул Стандартта аудитордук корутундуну түзүүгө карата талаптар ар бир ыкма үчүн өзүнчө каралат.

Күчүнө кирүү күнү

4. Ушул стандарт 2009-жылдын 15-декабрында же ушул күндөн кийин башталган мезгилдер үчүн финансылык отчеттуулуктун аудитине карата күчүнө кирет.

Максаттары

¹ АЭС 510 «Алгачкы аудитордук тапшырма: баштапкы калдыктар»

5. Аудитордун максаттары:

- (a) Ушул финансылык отчеттуулукта салыштырмалуу маалыматты берүү үчүн финансылык отчеттуулукту даярдоонун колдонулуп жаткан концепциясына ылайык салыштырмалуу маалымат бардык жагынан берилгендигине жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алуу;
- (b) корутунду берүү боюнча аудитордун милдеттенмелерине ылайык корутунду берүү.

Аныктамалар

6. Аудиттин эл аралык стандарттарынын максаттары үчүн төмөнкү терминдер төмөндө келтирилген мааниге ээ:

- (a) Салыштырмалуу маалымат – финансылык отчеттуулукту даярдоонун колдонулуучу концепциясына ылайык өткөн бир же бир нече мезгилдер үчүн финансылык отчеттуулукта көрсөтүлгөн сандык көрсөткүчтөр же маалыматты ачып көрсөтүү.
- (b) Салыштырылуучу көрсөткүчтөр – өткөн мезгил үчүн сандык көрсөткүчтөр жана башка ачып көрсөтүлүүчү маалымат учурдагы мезгил үчүн финансылык отчеттуулуктун ажырагыс бөлүгү катары киргизилген жана учурдагы мезгил үчүн сандык көрсөткүчтөр жана башка маалыматты ачып көрсөтүлүүгө байланыштуу гана кароого арналган учурдагы мезгилдин салыштырмалуу маалыматы («учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрү» деп аталат). Тиешелүү көрсөтүлгөн сандык көрсөткүчтөрдү жана ачып көрсөтүлүүчү маалыматты тактоо даражасы биринчи кезекте учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүн кароо үчүн алар канчалык маанилүү экендиги менен аныкталат.
- (c) Салыштырма финансылык отчеттуулук – өткөн мезгил үчүн сандык көрсөткүчтөр жана башка ачып көрсөтүлүүчү маалымат салыштыруу үчүн учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна киргизилген, бирок бул көрсөткүчтөр жана маалымат жагынан аудит жүргүзүлсө, аларга карата аудитордун пикиринде шилтеме жасалган салыштырмалуу маалымат. Ушул салыштырма финансылык отчеттуулукта камтылган маалыматты тактоо даражасын учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугундагы маалыматтын деңгээли менен салыштырууга болот.

Ушул Стандарттын максаттары үчүн, эгерде салыштырмалуу маалымат сандык көрсөткүчтөр жана башка маалыматты ачып көрсөтүүлөр

бирден ашык мезгил үчүн камтыса, "мурунку мезгилге" шилтемелер "мурунку мезгилдерди" билдирет.

Талаптар

Аудитордук жол-жоболор

7. Аудитор финансылык отчеттуулуктун финансылык отчеттуулукту даярдоонун колдонулуп жаткан концепциясына ылайык талап кылган салыштырмалуу маалыматты камтый тургандыгын жана ал маалыматтын классификациясынын ылайыктуулугун аныктоого тийиш. Бул үчүн аудитор төмөнкүлөргө баа бериши керек:
 - (a) салыштырмалуу маалымат өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугунда берилген сандык көрсөткүчтөр жана башка маалыматты ачып көрсөтүүлөр менен шайкеш келеби же зарыл болгон учурда ал айра саналганбы;
 - (b) салыштырмалуу маалыматта чагылдырылган эсеп саясаты учурдагы мезгилде колдонулган эсеп саясатына карама-каршы келеби, же эгерде эсеп саясатына өзгөртүүлөр киргизилген болсо, алар бухгалтердик эсепте туура чагылдырылганбы, ошондой эле финансылык отчетто жетиштүү көлөмдө берилгенби жана ачып көрсөтүлгөнбү.
8. Эгерде учурдагы мезгил үчүн аудиттин жүрүшүндө аудиторго салыштырмалуу маалыматтын мүмкүн болуучу олуттуу бурмалоосу жөнүндө белгилүү болсо, мындай учурларда аудитор олуттуу бурмалоолордун бар экенин аныктоо жана жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алуу үчүн зарыл болгон кошумча аудитордук жол-жоболорду аткарууга тийиш. Эгерде аудитор өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна аудит жүргүзсө, ал АЭС 560² нин колдонулуучу талаптарын да сакташы керек. Эгерде мурунку мезгилдин финансылык отчету оңдолгон болсо, аудитор салыштырмалуу маалымат оңдолгон финансылык отчеттуулукка шайкеш келээрин аныкташы
9. АЭС 580³ талаптарына ылайык, аудитор аудитордук корутундусунда көрсөтүлгөн бардык мезгилдер үчүн жазуу жүзүндөгү билдирүүлөрдү сурап алууга тийиш. Мындан тышкары, аудитор салыштырма маалыматка таасир этүүчү өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугундагы олуттуу бурмалоолорду жоюу үчүн жасалган ар кандай оңдоолор боюнча атайын жазуу жүзүндөгү билдирүү алышы керек (A1-пунктту караныз).

² АЭС 560 «Отчеттук күндөн кийинки окуялар», 14–17-пункттар

³ АЭС 580 «Жазуу жүзүндөгү билдирүүлөр», 14-пункт

Аудитордук корутунду түзүү

Салыштырылуучу көрсөткүчтөр

10. Финансылык отчеттуулукта салыштырылуучу көрсөткүчтөрдү көрсөткөндө, аудитордук корутунду 11, 12 жана 14-пункттарда баяндалгандан башка учурларда, салыштырмалуу маалыматтарды көрсөтпөшү керек (А2-пунктун караңыз).
11. Эгерде өткөн жылдын финансылык отчеттуулугу жөнүндө мурда чыгарылган корутунду коюлган шарты бар пикирди, терс пикирди же пикирди билдирүүдөн баш тартууну камтыса, ошону менен катар пикирлер модификациялангандыктан маселе чечилбесе, аудитор учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө модификацияланган пикирин билдириши керек. Аудитордук корутундунун «модификацияланган пикирди билдирүүнүн негизи (же коюлган шарты бар пикирлер)» бөлүмүндө аудитор:
 - (a) модификацияланган пикирди билдирүүгө негиз болгон маселени баяндоодо, - эгерде маселе учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүнө олуттуу таасир тийгизсе же тийгизиши мүмкүн болсо, учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрү сыяктуу салыштырылуучу көрсөткүчтөрдү да көрсөтүүсү керек;
 - (b) башка учурларда, чечилбеген маселенин учурдагы мезгилдин салыштырылуучу көрсөткүчтөрүнө жана салыштырмалуу көрсөткүчтөргө таасир этүүсү же мүмкүн болуучу таасиринен улам аудитордук пикир модификациялангандыгын түшүндүрүүсү керек (А3–А5-пункттарды караңыз).
12. Эгерде аудитор мурда модификацияланбаган пикир берилген өткөн мезгил үчүн финансылык отчеттуулукта олуттуу бурмалоо бар экендигин тастыктоочу аудитордук далилдерди алса жана салыштырылуучу көрсөткүчтөр тиешелүү түрдө ондолбосо же тиешелүү маалыматтар ачып көрсөтүлбөсө, анда аудитор учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугу тууралуу коюлган шарты бар пикирин же ал камтыган салыштырмалуу көрсөткүчтөргө карата тескери пикирин билдирүүгө тийиш (А6-пунктун караңыз).

Өткөн мезгилге карата финансылык отчеттуулуктун аудити мурдагы аудитор тарабынан жүргүзүлгөн.

13. Эгерде мурунку мезгилдин финансылык отчеттуулугу мурдагы аудитор тарабынан текшерилсе жана аудиторго мыйзамдар же ченемдик актылар салыштырма маалыматтарга карата мурунку аудитордун аудитордук корутундусун көрсөтүүгө тыюу салбаса, аудитор көрсөтүлгөн корутундуга шилтеме кылууну чечет, ал аудитордук корутундунун "Башка маалыматтар" бөлүмүндө төмөнкүлөрдү көрсөтүүсү керек:
 - (a) өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугунун аудити мурдагы аудитор тарабынан жүргүзүлгөндүгүн;
 - (b) Мурдагы аудитор кандай түрдөгү пикирди билдирген жана пикир модификацияланган учурда тиешелүү себептерди көрсөтүүсү;
 - (c) Көрсөтүлгөн корутундунун күнүн (А7-пунктун караңыз).

Өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу аудиттен өткөн эмес.

14. Эгерде өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна аудит өткөрүлбөсө, аудитор аудитордук корутундунун "Башка маалыматтар" бөлүмүндө салыштырылуучу маалыматтар текшерилбегендигин көрсөтүшү керек. Бирок, мындай көрсөтмө аудиторду мезгилдин башталышына карата калдыктар учурдагы мезгил үчүн финансылык отчеттуулукка олуттуу таасирин тийгизген бурмалоолорду камтыбагандыгы жөнүндө жетиштүү аудитордук далилдерди алуу талабын аткаруудан бошотпойт (А8-пунктун караңыз).⁴

Салыштырма финансылык отчеттуулук

15. Салыштырмалуу финансылык отчеттуулукту берген учурда аудитордук пикирде финансылык отчеттуулук берилген жана аудитордун пикири билдирилген ар бир мезгил көрсөтүүлүүгө тийиш (А9-А10-пункттарды караңыз).
16. Учурдагы мезгилдин аудитине байланыштуу өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу боюнча аудитордук корутунду берилген учурда, эгерде өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу боюнча аудитордун пикири мурда билдирилген пикирден айырмаланса, аудитор АЭС 706га (кайра каралган)⁵ ылайык «Башка маалыматтар»

⁴ АЭС 510, 6-пункт

⁵ АЭС 706 (кайра каралган) «Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусундагы «Маанилүү жагдайлар» жана «Башка маалыматтар» бөлүмдөрү», 8-пункт

бөлүмүндө мурдагыдан айырмаланган пикирди билдирүүнүн негизги себептерин ачып берүүгө тийиш (A11-пункту караңыз).

Өткөн мезгилге карата финансылык отчеттуулуктун аудити мурдагы аудитор тарабынан өткөрүлгөн

17. Эгерде өткөн мезгилдин финансылык отчету мурдагы аудитор тарабынан текшерилсе, аудитор учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна карата пикирин билдирүүдөн тыкары, «Башка маалымат» бөлүмүндө төмөнкүлөрдү көрсөтүшү керек:

- (a) өткөн мезгилге карата финансылык отчеттуулуктун аудити мурдагы аудитор тарабынан өткөрүлгөндүгүн;
- (b) мурдагы аудитор кандай түрдөгү пикирди билдирген, ал эми пикир модификацияланган учурда тиешелүү себептерин көрсөтүү;
- (c) көрсөтүлгөн корутундунун күнүн,

өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө мурдагы аудитордун корутундусу финансылык отчеттуулук менен бирге кайра чыгарылган учурду кошпогондо.

18. Эгерде аудитор өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна таасир этүүчү олуттуу бурмалоо бар деген тыянакка келсе, алар үчүн мурдагы аудитор мурда модификацияланбаган отчетту чыгарган, аудитор бул тууралуу тиешелүү деңгээлдеги⁶ жетекчиликке жана ишкана, корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактарга билдириши керек, корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактардын бардыгы ишканага жетекчилик кылууну ишке ашырышкан жана мурдагы аудитордун бул жөнүндө кабардар болушун талап кылган учурларды кошпогондо. Эгерде өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу ондолгон болсо жана мурдагы аудитор өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу боюнча жаңы аудитордук корутунду чыгарууга макул болсо, анда аудитор учурдагы мезгил үчүн гана корутунду берүүгө тийиш (12-пункту караңыз).

Өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу аудиттен өткөн эмес.

19. Эгерде өткөн мезгилге карата финансылык отчеттуулуктун аудити жүргүзүлбөгөн болсо, анда аудитор аудитордук корутундунун "Башка маалыматтар" бөлүмүндө салыштырма финансылык отчеттуулуктун аудити жүргүзүлбөгөндүгүн көрсөтүшү керек. Бирок, мындай көрсөтмө аудиторду мезгилдин башталышына карата калдыктар учурдагы мезгил үчүн финансылык отчеттуулукка олуттуу таасирин

⁶ АЭС 260 (кайра каралган) «Корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактар менен маалыматтык өз ара аракеттенүү», 13- пункт

тийгизген бурмалоолорду камтыбагандыгы жөнүндө жетиштүү аудитордук далилдерди алуу боюнча талаптарды аткаруудан бошотпойт (A13-пунктту караңыз).⁷

Пайдалануу боюнча колдонмо жана башка түшүндүрмө материал

Аудитордук жол-жоболор

Жазуу жүзүндөгү билдирүүлөр (9-пунктту караңыз)

A1. Салыштырмалуу финансылык отчеттуулукта аудитордук пикирде көрсөтүлгөн бардык мезгилдерге карата жазуу жүзүндөгү билдирүүлөрдү сурап алуу зарыл, анткени жетекчилик мурунку мезгилдер үчүн мурда берген жазуу жүзүндөгү билдирүүлөрдүн күчүндө кала тургандыгын кайрадан ырастоого тийиш. Салыштырылуучу көрсөткүчтөргө карата, учурдагы мезгил үчүн финансылык отчеттуулукка карата гана жазуу жүзүндөгү билдирүүлөрдү сурап алуу зарыл, анткени аудитордук пикир салыштырылуучу маалыматтарды камтыган финансылык отчеттуулукка карата айтылат. Бирок, аудитор салыштырма маалыматка таасирин тийгизген мурунку мезгилдин финансылык отчетундагы олуттуу бурмалоолорду ондоо үчүн жасалган ар бир ондоого карата атайын жазуу жүзүндөгү билдирүүнү алууга тийиш.

Аудитордук корутунду түзүү

Салыштырылуучу көрсөткүчтөр

Аудитордук пикирде көрсөтмөнүн жоктугу (10-пунктту караңыз)

A2. Аудитордук пикирде салыштырылуучу көрсөткүчтөргө көрсөтмөлөр жок, анткени ал салыштырмалуу көрсөткүчтөрдү камтыган бүтүндөй учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна карата чагылдырылат.

Мурунку мезгилге карата финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда модификацияланган пикирди билдирүүгө негиз болгон маселенин чечилбей калышы (11-пунктту караңыз)

A3. Эгерде өткөн мезгил үчүн мурда чыгарылган аудитордук корутундуда коюлган шарты бар пикирлер, пикирди билдирүүдөн баш тартуу же тескери пикирлер камтылса жана аудитордук корутундуда модификацияланган пикирди билдирүүгө негиз болгон маселе чечилип, тийиштүү түрдө чагылдырылса же финансылык отчеттуулукта

⁷ АЭС 510, 6- пункт.

финансылык отчеттуулукту даярдоонун колдонулуп жаткан принциптерине ылайык ачып көрсөтүлсө учурдагы мезгилге карата аудитордук пикирде өткөн мезгилге карата модификациялык аудитордук пикирди көрсөтүү талап кылынбайт.

- A4. Эгерде өткөн мезгил үчүн мурда билдирилген аудитордун пикири модификацияланган болсо, модификацияланган аудитордук пикирди билдирүүгө негиз болгон чечилбеген маселе учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөр үчүн маанилүү болушу мүмкүн. Ошондой болсо да чечилбеген маселенин учурдагы мезгилдин салыштырылуучу көрсөткүчтөрүнө жана салыштырмалуу көрсөткүчтөргө тийгизген таасиринен же мүмкүн болуучу таасиринен улам учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна карата коюлган шарты бар пикирди, пикирди билдирүүдөн баш тартууну же тескери пикирди (жагдайга жараша) кошуу талап кылынышы мүмкүн.
- A5. Тиркемеде өткөн мезгил үчүн аудитордук корутундуда модификацияланган пикирлер чагылдырылган жана модификацияланган пикирге негиз болгон маселе чечилбеген бойдон калган аудитордук корутундулардын мисалдары камтылган (1 жана 2-мисалдар).

Өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугунда бурмалоолордун болушу (12-пунктту караңыз).

- A6. Эгерде өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугунда бурмалоолор камтылган, оңдоолор киргизилбеген, аудитордук корутунду кайра чыгарылбаган, бирок салыштырылуучу көрсөткүчтөрү талаптагыдай деңгээлде оңдолгон же учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугунда талаптагыдай маалымат ачып көрсөтүлгөн болсо, анда аудитордук корутундуга финансылык отчеттуулукта ушул маселе боюнча маалыматты толук ачып берген жагдайлар баяндалган жана көрсөтүлгөн «Маанилүү жагдайлар» бөлүмү киргизилиши мүмкүн. (АЭС 706ны караңыз).

Аудити мурдагы аудитор тарабынан жүргүзүлгөн өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу (13-пунктту караңыз)

- A7. Тиркеменин 3-мисалында аудитордук корутундунун мисалы келтирилген, анда өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугунун аудити мурдагы аудитор тарабынан жүргүзүлгөн жана мыйзамдар же ченемдик актылар аудиторго салыштырылуучу көрсөткүчтөргө карата мурдагы аудитордун корутундусуна шилтеме кылууга тыюу салбайт.

Мурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна аудит жүргүзүлгөн эмес (14-пунктту караңыз).

А8. Эгерде аудитор мезгилдин башталышына карата калдыктар боюнча жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди ала албаса, аудитордон АЭС 705⁸ (кайра каралган) ылайык коюлган шарты бар пикирди билдирүү же АЭС 705 (кайра каралган) ылайык конкреттүү кырдаалга жараша пикир билдирүүдөн баш тартуу талап кылынат. Эгерде аудитор мезгилдин башына карата калдыктар учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна олуттуу таасир этүүчү бурмалоолорду камтыбаган жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алууда олуттуу кыйынчылыктарга дуушар болсо, анда бул кырдаалды АЭС 701⁹ ылайык аудиттин негизги маселелери катары эсептей алат.

Салыштырма финансылык отчеттуулук

Аудитордук пикирде көрсөтмөнүн болуусу (15-пунктту караңыз)

А9. Салыштырма финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду ар бир көрсөтүлгөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна тиешелүү болгондуктан аудитор коюлган шарты бар пикирди же терс пикирди билдирүүсү, пикирди билдирүүдөн баш тартуусу же бир же бир нече мезгилдерге карата «Маанилүү жагдайлар» бөлүмүн киргизиши мүмкүн, ошол эле учурда башка мезгил үчүн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду башка пикирди билдирүүсү менен.

А10. Тиркеменин 4-мисалында аудитордук корутундуга мисал келтирилген, анда учурдагы мезгилдин аудитине байланыштуу, аудитор учурдагы ошондой эле өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө аудитордук корутунду берүүсү керек, ал эми өткөн мезгилге карата корутунду модификацияланган пикирди билдирүү чагылдырылган жана модификацияланган пикирди билдирүүгө негиз болгон маселе чечилбеген бойдон калган.

Мурда билдирилген пикирден айырмаланган өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна карата пикир (16-пунктту караңыз)

А11. Эгер учурдагы мезгилдин аудитинин жүрүшүндө аудитор өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна олуттуу таасирин тийгизген жагдайлар же окуялар жөнүндө билсе учурдагы мезгилдин аудитине байланыштуу, өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө аудитордук корутунду түзүүдө өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугуна карата билдирилген пикир мурда билдирилген

⁸ АЭС 705 (кайра каралган) «Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусундагы модификацияланган пикир».

⁹ АЭС 701 «Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусунда аудиттин негизги маселелери жөнүндө маалымдоо».

пикирден айырмаланышы мүмкүн. Кээ бир юрисдиксияларда аудитор келечекте өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө мурда чыгарылган аудитордук корутундуну колдонууга жол бербөө максатында аудитордук корутунду чыгаруу боюнча кошумча милдеттерге ээ болушу мүмкүн.

Аудити мурдагы аудитор тарабынан жүргүзүлгөн өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу (18-пунктту караңыз)

A12. Мурдагы аудитор өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө аудитордук корутундуну кайра чыгара албашы же кайра чыгарууну каалабашы мүмкүн. Аудитордук корутундунун "Башка маалыматтар" бөлүмүндө мурдагы аудитор өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу жөнүндө аудитордук корутунду кайра оңдолуп чыгарылганга чейин берилгендиги камтылышы мүмкүн. Мындан тышкары, эгерде аудитор оңдоолордун ылайыктуулугунун аудитине тартылса жана оңдоолордун негиздүүлүгү жөнүндө жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алса, аудитордун корутундусу төмөнкү баяндалышты да камтышы мүмкүн:

20X2-жылдагы финансылык отчеттуулуктун аудитинин алкагында, биз ошондой эле 20X1-жылдагы финансылык отчеттуулукту оңдоо үчүн X эскертмесинде баяндалган оңдоолордун аудитин жүргүздүк. Биздин оюбузча, бул оңдоолор талаптагыдай мүнөзгө ээ жана тийиштүү түрдө жүргүзүлгөн. Биз ишкананын 20X1-жылдагы финансылык отчеттуулугуна карата оңдоолордон тышкары аудит, обзордук текшерүү жүргүзүүгө же жол-жоболорду аткарууга тартылган эмеспиз, ошондуктан биз 20X1-жылдагы финансылык отчеттуулук боюнча кандайдыр бир башка формада пикирибизди же ишенимдүүлүктү билдирбейбиз.

Өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугу аудиттен өткөн эмес (19-пунктту караңыз)

A13. Эгерде аудитор мезгилдин башталышына карата калдыктарга жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди ала албаса, аудитор АЭС 705ге (кайра каралган) ылайык коюлган шарты бар пикирди билдирүү же АЭС 705 (кайра каралган) ылайык конкреттүү кырдаалга жараша пикир билдирүүдөн баш тартууну талап кылат. Эгерде аудитор мезгилдин башталышына карата калдыктар учурдагы мезгилдин финансылык отчеттуулугуна олуттуу таасир этүүчү бурмалоолорду камтыбаганына жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алууда олуттуу кыйынчылыктарга дуушар болсо, анда аудитор бул жагдайларды АЭС 701ге ылайык аудиттин негизги маселелери катары карай алат.

Көз карандысыз аудиторлордун корутундуларынын мисалдары

1-мисал – Салыштырылуучу көрсөткүчтөр

Бул аудитордук корутундунун мисалынын максаттары үчүн төмөнкүдөй жагдайлар болжолдонот:

- Баалуу кагаздары уюштурулган соодага киргизилген ишкана болуп саналбаган ишкананын ишенимдүү берүү концепциясына ылайык даярдалган финансылык отчеттуулугунун толук комплектине аудит жүргүзүлдү. Бул аудит топтун аудити болуп саналбайт (б.а. АЭС 600¹⁰ колдонулбайт).
- Финансылык отчеттуулук ишкананын жетекчилиги тарабынан Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) (жалпы багыттагы концепция) ылайык даярдалган.
- Аудитордук тапшырманын шарттары АЭС 210¹¹ ге ылайык финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн жетекчиликтин жоопкерчилигин чагылдырат.
- Өткөн жылдын финансылык отчеттуулугу жөнүндө мурда чыгарылган корутундуда коюлган шарты бар пикирлер билдирилген.
- Модификацияланган пикирге негиз болгон маселе чечилбеген бойдон калды.
- Бул маселенин учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүнө тийгизген таасири же мүмкүн болуучу таасири олуттуу болуп саналат жана учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүнө карата модификацияланган пикирди билдирүүнү талап кылат.
- Аудитке ушул юрисдикцияда кабыл алынган тийиштүү этикалык талаптар колдонулат.
- Алынган аудитордук далилдердин негизинде аудитор жыйынтыгында АЭС 570ке (кайра каралган)¹² ылайык ишкана өз ишмердүүлүгүн үзгүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүнө олуттуу шек келтире турган окуяларга же шарттарга байланыштуу

¹⁰ АЭС600 «Топтун финансылык отчеттуулугунун (компоненттин аудиторлорунун ишинин) аудитинин өзгөчөлүктөрү»

¹¹ АЭС 210 «Аудитордук тапшырмалардын шарттарын макулдашуу»

¹² АЭС 570 (кайра каралган) «Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгү»

олуттуу айкын эместиктер жок деген тыянакка келди.

- Аудитордон АЭС 701ге ылайык негизги маселелер жөнүндө маалыматты билдирүү талап кылынбайт жана ал кандайдыр-бир башка себептерден улам муну жасоо чечимин кабыл алган жок
- Аудитор аудитордук корутундунун күнүнө чейин башка маалыматтарды алган эмес.
- Финансылык отчеттуулукту түзүүгө көзөмөл жүргүзүүгө жооптуу адамдар финансылык отчеттуулукту даярдоого жооптуу эмес.
- Финансылык отчеттуулуктун аудитине кошумча болуп, аудитор жергиликтүү мыйзамдарда каралган башка отчетторду түзүү боюнча милдеттерге ээ.

КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН АУДИТОРДУК КОРУТУНДУСУ

АВС ишканасынын акционерлерине [же башка тиешелүү даректелүүчү]

Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыктары боюнча корутунду¹³

Коюлган шарты бар пикир

Биз 20X1-жылдын 31-декабрына карата финансылык абалы жөнүндө отчеттон, жыйынды кирешелер жөнүндө отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө отчеттон жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө отчеттон, ошондой эле эсеп саясатынын негизги жоболорунун кыскача баяндамасын камтыган финансылык отчеттуулукка эскертүүлөрдөн турган АВС ишканасынын (Ишкана) финансылык отчеттуулугуна аудит жүргүздүк.

Биздин оюбузча, корутундубуздун "*Коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негиз*" бөлүмүндө баяндалган маселенин таасирин кошпогондо, тиркелген финансылык отчеттуулук бардык олуттуу мамилелерде 20X1-жылдын 31-декабрына карата абалы боюнча ишкананын финансылык абалын (же финансылык абалы жөнүндө), ошондой эле анын финансылык натыйжалуулугун (же финансылык натыйжалуулугу жөнүндө) жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылын (же кыймылы жөнүндө) Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) ылайык туура чагылдырат (же *анык жана ишенимдүү түшүнүктү берет*).

Коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негиздер

¹³ Эгерде «Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет» экинчи кошумча аталышы колдонулбаган жагдайларда «Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыктары боюнча корутунду» кошумча аталышы талап кылынбайт.

Х эскертмеде баяндалгандай, финансылык отчеттуулукта амортизациялоо боюнча чыгашалар көрсөтүлгөн эмес, бул финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарынын ФОЭСтин талаптарынан четтөө болуп саналат. Мындай жагдайлар өткөн каржы жылынын башында жетекчилик тарабынан кабыл алынган чечимдин жыйынтыгы болуп саналат, анын натыйжасында биз көрсөтүлгөн жылдын финансылык отчеттуулугуна карата коюлган шарты бар пикирди билдиргенбиз. Амортизациялоонун линиялык методун жана имараттар үчүн 5% жана жабдуулар үчүн 20% өлчөмүндө амортизациялоонун жылдык ченемдерин колдонууда жыл ичиндеги зыяндар 20X1-жылы ХХХке жана 20X0-жылы ХХХ көбөйтүлүшү керек, негизги каражаттардын наркы 20X1-жылы ХХХ жана 20X0-жылы ХХХ өлчөмүндө топтолгон амортизациянын суммасына кыскарышы керек, ал эми топтолгон чыгаша 20X1-жылы ХХХ жана 20X0-жылы ХХХке көбөйүшү керек.

Биз аудитти Аудиттин эл аралык стандарттарына (АЭС) ылайык жүргүздүк. Биздин жоопкерчилигибиз көрсөтүлгөн стандарттарга ылайык мындан ары корутундубуздун «*Финансылык отчеттуулуктун аудити боюнча аудитордун жоопкерчилги*» бөлүмүндө ачып көрсөтүлөт. Биздин [юрисдикциянын аталышы] финансылык отчеттуулуктун аудитине колдонулуучу этикалык талаптарга ылайык биз ишканадан көз каранды эмеспиз жана ушул талаптарга ылайык башка этикалык милдеттерибизди аткардык. Биз алган аудитордук далилдер биздин коюлган шарты бар пикирибизди билдирүүгө негиз болушу үчүн жетиштүү жана талаптагыдай болуп саналат деп ойлойбуз.

Жетекчиликтин жана корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактардын бириктирилген финансылык отчеттуулукка жоопкерчилиги¹⁴

[АЭС 700гө (кайра каралган)]¹⁵ – ылайык корутунду түзүү – АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз]

Аудитордун финансылык отчеттуулуктун аудити боюнча жоопкерчилиги

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү – АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз]

Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык отчет түзүү – АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз.]

¹⁴ Аудитордук корутундудагы мисалдардын текстиндеги «жетекчилик» жана «корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактар» терминдерин конкреттүү юрисдикциянын укуктук жөнгө салууларына ылайык башка терминдер менен алмаштыруу керек болушу мүмкүн.

¹⁵ АЭС 700 (кайра каралган) «*Финансылык отчеттуулук жөнүндө пикирди калыптандыруу жана корутундуну түзүү*»

Конкреттүү юрисдикциянын талаптарына жараша аудитордук уюмдун атынан, аудитордун атынан же болбосо экөөнүн тең атынан кол коюу]

[аудитордун дареги]

[Күнү]

2-мисал – Салыштырылуучу көрсөткүчтөр

Аудитордук корутундунун берилген мисалынын максаттары үчүн төмөнкү жагдайлар болжолдонот:

- Баалуу кагаздары уюштурулган соодага киргизилген ишкана болуп саналбаган ишкананын ишенимдүү берүү концепциясына ылайык даярдалган финансылык отчеттуулугунун толук комплектине аудит жүргүзүлдү. Бул аудит топтун аудити болуп саналбайт (б.а. АЭС 600 колдонулбайт).
- Финансылык отчеттуулук ишкананын жетекчилиги тарабынан Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) (жалпы багыттагы концепция) ылайык даярдалган.
- Аудитордук тапшырманын шарттары жетекчиликтин АЭС 210го ылайык финансылык отчеттуулукту даярдоосу үчүн жоопкечилигин чагылдырат.
- Өткөн жылдын финансылык отчеттуулугу жөнүндө мурда чыгарылган корутунду коюлган шарты бар пикирди камтыган.
- Модификацияланган пикирди билдирүүнүн негизи болгон маселе чечилбеген бойдон калды.
- Бул маселенин учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүнө тийгизген таасири же мүмкүн болуучу таасири олуттуу эмес, бирок чечилбеген маселенин учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүнүн салыштырылышына жана салыштырылуучу көрсөткүчтөрүнө тийгизген таасирине же мүмкүн болуучу таасирине байланыштуу модификацияланган пикирди билдирүүнү талап кылат.
- Аудитке ушул юрисдикцияда кабыл алынган тиешелүү этикалык талаптар колдонулат.
- Аудитордон АЭС 701ге ылайык негизги маселелер жөнүндө маалыматты билдирүү талап кылынбайт жана ал кандайдыр-бир башка себептерден улам муну жасоо чечимин кабыл алган жок.
- Аудитор аудитордук корутундунун күнүнө чейин башка маалыматтарды алган эмес.
- Финансылык отчеттуулукту түзүүгө көзөмөл жүргүзгөн адамдар финансылык отчеттуулукту даярдоого жооптуу эмес.
- Финансылык отчеттуулуктун аудитине кошумча болуп, аудитор жергиликтүү мыйзамдарда каралган башка отчетторду түзүү боюнча милдеттерге ээ.

КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН АУДИТОРДУК КОРУТУНДУСУ

АВС ишканасынын акционерлерине [же башка тиешелүү даректелүүчү]

Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыктары боюнча корутунду¹⁶

Коюлган шарты бар пикир

Биз 20X1-жылдын 31-декабрына карата финансылык абалы жөнүндө отчеттон, жыйынды кирешелер жөнүндө отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө отчеттон жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө отчеттон, ошондой эле эсеп саясатынын негизги жоболорунун кыскача баяндамасын камтыган финансылык отчеттуулукка эскертүүлөрдөн турган АВС ишканасынын (Ишкана) финансылык отчеттуулугуна аудит жүргүздүк.

Биздин оюбузча, корутундубуздун "*Коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негиздер*" бөлүмүндө баяндалган жагдайлардын таасирин кошпогондо, тиркелген финансылык отчеттуулук бардык олуттуу мамилелерде 20X1-жылдын 31-декабрына карата абал боюнча АВС ишканасынын финансылык абалын, ошондой эле анын финансылык натыйжалуулугун (натыйжалуулугу жөнүндө) жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылын (же кыймылы жөнүндө) финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) ылайык туура чагылдырат (же *анык жана ишенимдүү түшүнүктү берет*).

Коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негиздер

Биз 20X0-жылы ишкананын аудитору болуп дайындалгандыктан, биз көрсөтүлгөн мезгилдин башталышына карата запастарды инвентаризациялоонун жүрүшүнө байкоо жүргүзүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болгон жокпуз же альтернативдүү жол-жоболорду колдонуу менен алардын санын текшере алган жокпуз. Жылдын башына карата запастар ишмердүүлүктүн жыйынтыктарын эсептөөдө камтылгандыктан, биз 20X0-жылдын башына ишмердүүлүктүн жыйынтыктарына жана бөлүштүрүлбөгөн пайдага карата кандайдыр бир оңдоолордун зарыл экендигин аныктай алган жокпуз. 20X0-жылдын 31-декабрында аяктаган мезгил үчүн финансылык отчеттуулук боюнча аудитордук пикирибиз тийиштүү түрдө модификацияланган. Учурдагы мезгил үчүн финансылык отчеттуулукка карата биздин пикирибиз да ушул маселенин учурдагы мезгилдин салыштырылышына жана салыштырылуучу

¹⁶ Эгерде «Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет» экинчи кошумча аталышы колдонулбаса «Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыктары боюнча корутунду» кошумча аталышы талап кылынбайт.

көрсөткүчтөрүнө мүмкүн болуучу таасирине байланыштуу модификацияланган.

Биз аудитти Аудиттин эл аралык стандарттарына (АЭС) ылайык жүргүздүк. Биздин жоопкерчилигибиз көрсөтүлгөн стандарттарга ылайык мындан ары корутундубуздун «*Финансылык отчеттуулуктун аудити боюнча аудитордун жоопкерчилиги*» бөлүмүндө ачып көрсөтүлөт. Биздин [юрисдикциянын аталышы] финансылык отчеттуулуктун аудитине колдонулуучу этикалык талаптарга ылайык биз ишканадан көз каранды эмеспиз жана ушул талаптарга ылайык башка этикалык милдеттерибизди аткардык. Биз алган аудитордук далилдер биздин коюлган шарты бар пикирибизди билдирүүгө негиз болушу үчүн жетиштүү жана талаптагыдай болуп саналат деп ойлойбуз.

Жетекчиликтин жана корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактардын финансылык отчеттуулукка жоопкерчилиги¹⁷

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү – АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз]

Финансылык отчеттуулуктун аудитине карата аудитордун жоопкерчилиги

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү – АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз]

Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү – АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз]

[Конкреттүү юрисдикциянын талаптарына жараша аудитордук уюмдун атынан, аудитордун атынан же болбосо экөөнүн тең атынан кол коюу]

[Аудитордун дарегин]

[Күнү]

¹⁷ Же конкреттүү юрисдикциядагы мыйзамдык базанын контекстинде башка ылайыктуу термин

3-мисал – Салыштырылуучу көрсөткүчтөр

Аудитордук корутундунун берилген мисалынын максаттары үчүн төмөнкү жагдайлар болжолдонот:

- Баалуу кагаздары уюштурулган соодага киргизилген ишкана болуп саналбаган ишкананын ишенимдүү берүү концепциясына ылайык даярдалган финансылык отчеттуулугунун толук комплектине аудит жүргүзүлдү. Бул аудит топтун аудити болуп саналбайт (б.а. АЭС 600 колдонулбайт).
- Финансылык отчеттуулук ишкананын жетекчилиги тарабынан ФОЭСке (жалпы багыттагы концепция) ылайык даярдалган.
- Аудитордук тапшырманын шарттары жетекчиликтин АЭС 210го ылайык финансылык отчеттуулукту даярдоосу үчүн жоопкерчилигин чагылдырат.
- Алынган аудитордук пикирлердин негизинде аудитор модификацияланбаган (“оң”) пикирди билдирүү негиздүү деген тыянакка келген.
- Аудитке ушул юрисдикцияда кабыл алынган тийиштүү этикалык талаптар колдонулат.
- Аудитор алган аудитордук далилдердин негизинде АЭС 570ке (кайра каралган) ылайык ишкана өзүнүн ишмердүүлүгүн үзгүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүнө олуттуу шек келтире турган окуяларга же шарттарга байланыштуу олуттуу айкын эместиктер жок деген тыянакка келген.
- Аудитордон АЭС 701ге ылайык негизги маселелер жөнүндө маалыматты билдирүү талап кылынбайт жана ал кандайдыр-бир башка себептерден улам муну жасоо чечимин кабыл алган жок.
- Аудитор аудитордук корутундунун күнүнө чейин бардык башка маалыматтарды алган жана андагы олуттуу бурмалоолорду тапкан жок.
- Салыштырылуучу көрсөткүчтөр берилген жана өткөн мезгилдин финансылык отчеттуулугунун аудити мурдагы аудитор тарабынан жүргүзүлгөн.
- Финансылык отчеттуулукту түзүүгө көзөмөл жүргүзгөн адамдар финансылык отчеттуулукту даярдоого жооптуу эмес.
- Финансылык отчеттуулуктун аудитине кошумча болуп, аудитор жергиликтүү мыйзамдарда каралган башка отчетторду түзүү боюнча милдеттерге ээ.

КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН АУДИТОРДУК КОРУТУНДУСУ

ABC ишканаларынын акционерлерине [же башка тийиштүү даректелүүчү]

Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыгы боюнча корутунду¹⁸

Пикир

Биз 20X1-жылдын 31-декабрына карата финансылык абалы жөнүндө отчеттон, жыйынды кирешелер жөнүндө отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө отчеттон жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө отчеттон, ошондой эле эсеп саясатынын негизги жоболорунун кыскача баяндамасын камтыган финансылык отчеттуулукка эскертүүлөрдөн турган ABC ишканасынын (Ишкана) финансылык отчеттуулугуна аудит жүргүздүк.

Биздин оюбузча, тиркелген финансылык отчеттуулук бардык олуттуу мамилелерде 2021-жылдын 31-декабрына карата абал боюнча ишкананын финансылык абалын (же финансылык абалы жөнүндө), ошондой эле анын финансылык натыйжалуулугун (же финансылык натыйжалуулугу жөнүндө) жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылын (же кыймылы жөнүндө) Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) ылайык туура чагылдырат (же *анык жана ишенимдүү түшүнүктү берет*).

Пикирди билдирүү үчүн негиздер

Биз аудитти Аудиттин эл аралык стандарттарына (АЭС) ылайык жүргүздүк. Биздин жоопкерчилигибиз көрсөтүлгөн стандарттарга ылайык мындан ары корутундубуздун «*Финансылык отчеттуулуктун аудити боюнча аудитордун жоопкерчилиги*» бөлүмүндө ачык көрсөтүлөт. Биздин [юрисдикциянын аталышы] финансылык отчеттуулуктун аудитине колдонулуучу этикалык талаптарга ылайык биз ишканадан көз каранды эмеспиз жана ушул талаптарга ылайык башка этикалык милдеттерибизди аткардык. Биз алган аудитордук далилдер биздин коюлган шарты бар пикирибизди билдирүүгө негиз болушу үчүн жетиштүү жана талаптагыдай болуп саналат деп ойлойбуз.

Башка маалыматтар

¹⁸ Эгерде «Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет» экинчи кошумча аталышы колдонулбаса «Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыктары боюнча корутунду» кошумча аталышы талап кылынбайт.

20X0-жылдын 31-декабрында аяктаган ишкананын жылдык финансылык отчеттуулугунун аудити 20X1-жылдын 31-мартына берилген отчеттуулукка карата модификацияланбаган пикирин билдирген башка аудитор тарабынан жүргүзүлгөн.

Башка маалыматтар [же бөлөк аталышы, эгер зарыл болсо, мисалы, “Финансылык отчеттуулуктан жана ал жөнүндө аудитордук корутундудан айырмаланган маалыматтар]

[АЭС 720да (кайра каралган) болгон кортундуну түзүүнүн талаптарына ылайык, корутунду түзүү – АЭС 720нын (кайра каралган) 2-тиркемесинин 1-мисалын караңыз.]¹⁹

Жетекчиликтин жана корпоративдик башкаруу үчүн жооп берүүчү жактардын финансылык отчеттуулук үчүн жоопкерчилиги²⁰

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү - АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз.]

Финансылык отчеттуулуктун аудити үчүн аудитордун жоопкерчилиги

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү - АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз.]

Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү - АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз.]

[Конкреттүү юрисдикциянын талаптарына жараша аудитордук уюмдун атынан, аудитордун атынан же болбосо экөөнүн тең атынан кол коюу]

[Аудитордун дарегин]

[Күнү]

¹⁹ АЭС 720 (кайра каралган) “Башка маалыматтарга тиешелүү аудитордун милдеттери”

²⁰ Же конкреттүү юрисдикциядагы мыйзамдык базанын контекстинде башка ылайыктуу термин

4-мисал – Салыштырма финансылык отчеттуулук

- Аудитордук корутундунун ушул мисалынын максаттары үчүн төмөнкүдөй жагдайлар божомолдонот:
- Баалуу кагаздары уюштурулган соодага киргизилген ишкана болуп саналбаган ишканынын ишенимдүү берүү концепциясына ылайык даярдалган финансылык отчеттуулугунун толук комплектине аудит жүргүзүлдү. Бул аудит топтун аудити болуп саналбайт (б.а. АЭС 600 колдонулбайт).
- финансылык отчеттуулук ишканынын жетекчилиги тарабынан ФОЭСке (жалпы багыттагы концепция) ылайык даярдалды.
- Аудитордук тапшырманын шарттары жетекчиликтин АЭС 210го ылайык финансылык отчеттуулукту даярдоосу үчүн жоопкечилигин чагылдырат.
- Учурдагы мезгилдин аудитине байланыштуу аудитор финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну учурдагы мезгилге да өткөн мезгилге да берүүсү керек.
- өткөн мезгилге финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундууда коюлган шарты бар пикир билдирилген.
- модификацияланган пикирди билдирүүнүн негизи болгон маселе чечилбеген бойдон калды.
- Бул маселенин учурдагы мезгилдин көрсөткүчтөрүнө тийгизген таасири же мүмкүн болуучу таасири учурдагы мезгилдин да өткөн мезгилдин да финансылык отчеттуулугу үчүн олуттуу болуп саналат жана аудитордон модификацияланган пикирин билдирүүсүн талап кылат.
- Аудитке ушул юрисдикцияда кабыл алынган тийиштүү этикалык талаптар колдонулат.
- Аудитор алган аудитордук далилдердин негизинде АЭС 570ке (кайра каралган) ылайык ишкана өзүнүн ишмердүүлүгүн үзгүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүнө олуттуу шек келтире турган окуяларга же шарттарга байланыштуу олуттуу айкын эместиктер жок деген тыянакка келген.
- Аудитордон АЭС 701ге ылайык негизги маселелер жөнүндө маалыматты билдирүү талап кылынбайт жана ал кандайдыр-бир башка себептерден улам муну жасоо чечимин кабыл алган жок.
- Аудитор аудитордук корутундунун күнүнө чейин башка маалымат алган жок.
- Финансылык отчеттуулукту түзүүгө көзөмөл жүргүзгөн жактар финансылык отчеттуулукту даярдоого жооптуу эмес.

- **Финансылык отчеттуулуктун аудитине кошумча болуп, аудитор жергиликтүү мыйзамдарда каралган башка отчетторду түзүү боюнча милдеттерге ээ.**

КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН АУДИТОРДУК КОРУТУНДУСУ

АВС ишканаларынын акционерлерине [же башка тийиштүү даректелүүчү]

Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыгы боюнча корутунду²¹

Коюлган шарты бар пикир

Биз 2020-жылга жана 2021-жылдын 31-декабрына карата финансылык абалы жөнүндө отчеттон, жыйынды кирешелер жөнүндө отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө отчеттон жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө отчеттон, ошондой эле эсеп саясатынын негизги жоболорунун кыскача баяндамасын жана башка түшүндүрмө маалыматтарды камтыган финансылык отчеттуулукка эскертүүлөрдөн турган АВС ишканасынын (Ишкана) тиркелген финансылык отчеттуулугуна аудит жүргүздүк.

Биздин оюбузча, корутундубуздун *"Коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негиздер"* бөлүмүндө баяндалган жагдайлардын таасирин кошпогондо, тиркелген финансылык отчеттуулук бардык олуттуу мамилелерде 20X0-жылга жана 20X1-жылдын 31-декабрына карата абал боюнча ишкананын финансылык абалын (же финансылык абалы жөнүндө), ошондой эле анын финансылык натыйжалуулугун (же финансылык натыйжалуулугу жөнүндө) жана көрсөтүлгөн күнү аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылын (же кыймылы жөнүндө) Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) ылайык туура чагылдырат (же *анык жана ишенимдүү түшүнүктү берет*

Коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негиздер

X тиркемеде баяндалгандай, финансылык отчеттуулукта амортизациялоо боюнча чыгымдар көрсөтүлгөн жок, бул Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарынын (ФОЭС) талаптарынан четтөө болуп саналат. Амортизациялоонун линиялык методун жана амортизациялоонун жылдык ченемин колдонууда имараттар үчүн 5% өлчөмүндө жана жабдуулар үчүн 20% өлчөмүндө жылдык зыян 20X1- жылы XXX га жана 20X0-жылы XXXга көбөйтүлүүсү керек жана негизги каражаттардын наркы топтолгон амортизациясынын суммасына 20X1-жылы XXX өлчөмүндө жана 20X0-жылы

²¹ Эгерде «Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет» экинчи кошумча аталышы колдонулбаса «Финансылык отчеттуулуктун аудитинин жыйынтыктары боюнча корутунду» кошумча аталышы талап кылынбайт.

XXX өлчөмүндө азайылышы керек, а топтолгон зыян 20X1- жылы XXX га жана 20X0-жылы XXXга көбөйтүлүүсү керек.

Биз аудитти Аудиттин эл аралык стандарттарына (АЭС) ылайык жүргүздүк. Биздин жоопкерчилик көрсөтүлгөн стандарттарга ылайык, кийин корутундубуздун «*Финансылык отчеттуулуктун аудити боюнча аудитордун жоопкерчилиги*» бөлүмүндө ачып көрсөтүлөт. Биздин [юрисдикциянын аталышы] финансылык отчеттуулуктун аудитине колдонулуучу этикалык талаптарга ылайык биз ишканадан көз каранды эмеспиз жана ушул талаптарга ылайык башка этикалык милдеттерибизди аткардык. Биз тараптан алынган аудитордук далилдер биздин аудитордук шарты бар пикирибизди билдирүүгө негиз болушу үчүн жетиштүү жана талаптагыдай болуп саналат деп ойлойбуз.

Жетекчиликтин жана корпоративдик башкаруу үчүн үчүн жооптуу жактардын финансылык отчеттуулукка жоопкерчилиги²²

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү - АЭС 700дүн (кайра каралган) 1-мисалын караңыз.]

Финансылык отчеттуулуктун аудити үчүн аудитордун жоопкерчилиги

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү - АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз.]

Башка мыйзамдык жана ченемдик талаптарга ылайык отчет

[АЭС 700гө (кайра каралган) ылайык корутунду түзүү - АЭС 700дөгү (кайра каралган) 1-мисалды караңыз.]

[Конкреттүү юрисдикциянын талаптарына жараша аудитордук уюмдун атынан, аудитордун атынан же болбосо экөөнүн тең атынан кол коюу]

[Аудитордун дарегин]

[Күнү]

²² Же конкреттүү юрисдикциядагы мыйзамдык базанын контекстинде башка ылайыктуу термин